

Moeten mensen die waterdieren in hun bezit hebben voor sierdoeleinden bij het FAVV geregistreerd zijn ?

Dat hangt af van het soort voorzieningen waarin de dieren worden gehouden :

- als het gaat om gesloten voorzieningen (zie definitie) of niet-commerciële aquaria : die mensen moeten zich niet bij het FAVV laten registreren en hun voorzieningen moeten niet geregistreerd, toegelaten of erkend zijn ;
 - o **gesloten voorzieningen mogen alleen dieren in de handel brengen met als bestemming andere gesloten voorzieningen.** Als de dieren bestemd zijn voor open voorzieningen moet de voorziening die de dieren in de handel brengt, voldoen aan de voorwaarden voor een open voorziening en zich dus laten registreren en een toelating hebben als « open voorziening »;
- als het gaat om open voorzieningen (zie definitie) : die mensen moeten zich bij het FAVV laten registreren en hun voorzieningen moeten, al naargelang van het geval, geregistreerd, toegelaten of erkend zijn.

Dat geldt voor « particuliere » houders (die de dieren uitsluitend voor eigen gebruik in bezit hebben) en voor de houders die de dieren in de handel brengen (zie definitie).

Welke door particulieren gebruikte voorzieningen moeten geregistreerd, toegelaten of erkend zijn ?

Particulieren die waterdieren voor sierdoeleinden houden in open voorzieningen moeten bij het FAVV geregistreerd zijn :

- als de dieren in de handel worden gebracht (zie definitie), moeten de voorzieningen toegelaten of erkend zijn als « open voorzieningen » ;
- als de dieren niet in de handel worden gebracht, moeten de voorzieningen geregistreerd zijn als « voorzieningen waar waterdieren worden gehouden».

Particulieren die andere aquacultuurdieren¹ houden dan waterdieren voor sierdoeleinden, moeten bij het FAVV geregistreerd zijn :

- als de dieren niet in de handel worden gebracht, moeten de voorzieningen geregistreerd zijn als « voorziening waar waterdieren worden gehouden » ;
 - o bijvoorbeeld : een particulier die een vijver heeft en daarin forel laat uitstorten om te kunnen vissen ;
- als de dieren in de handel worden gebracht, moeten de voorzieningen toegelaten of erkend zijn als «kwekerijen».

¹ Als de dieren «wilde» dieren zijn (= niet gekweekte dieren) moet de eigenaar niet geregistreerd zijn en moet de voorziening niet geregistreerd/toegelaten of erkend zijn.

Wat betekenen de benamingen « gesloten voorziening », « open voorziening », « kwekerij », « voorziening waar waterdieren worden gehouden », « plaats voor het tijdelijk onderbrengen », « put-and-take visbedrijf » en wat zijn de verschillen ?

- Gesloten voorziening : dierenwinkels, tuincentra, tuinvijvers, handelsaquaria, groothandels die **waterdieren voor sierdoeleinden houden die niet in rechtstreeks contact staan met natuurlijke wateren of die over een systeem voor de behandeling van effluenten beschikken dat het risico van verontreiniging van de natuurlijke wateren tot een aanvaardbaar niveau terugbrengt :**
 - o er is geen rechtstreeks contact met natuurlijke wateren als het bevoorradingswater niet rechtstreeks afkomstig is van een natuurlijke waterloop (bijvoorbeeld omlegging van een waterloop) en het afvalwater niet rechtstreeks in natuurlijke wateren wordt geloosd ;
 - o het afvalwater wordt niet rechtstreeks in natuurlijke wateren geloosd als het wordt geloosd in het openbaar rioolnet ;
 - o als de voorziening geen rechtstreeks contact heeft met natuurlijke wateren maar de plaats kan worden overstroomd waarbij water van de voorziening in natuurlijke wateren kan terechtkomen, mag de voorziening niet als “gesloten” worden beschouwd;
 - o de «gesloten voorziening» houdt alleen waterdieren voor sierdoeleinden;
 - o de “gesloten voorziening” brengt alleen dieren in de handel met als bestemming andere “gesloten voorzieningen”.
- Open voorziening : alle andere voorzieningen voor **waterdieren voor sierdoeleinden** dan gesloten voorzieningen :
 - o de «open voorziening» is niet afgezonderd van natuurlijke wateren (zie definitie gesloten voorziening);
 - o de «open voorziening» houdt alleen waterdieren voor sierdoeleinden;
 - o de «open voorziening» mag alleen dieren binnenbrengen die afkomstig zijn van een «open voorziening».
- Kwekerij : gebouw, gesloten ruimte of installaties die door een aquacultuurproductiebedrijf worden gebruikt om er aquacultuurdieren te kweken **om in de handel te brengen :**
 - o de «kwekerij» brengt de aquacultuurdieren die zij houdt in de handel voor de kweek (andere “kwekerijen”), voor menselijke consumptie (inrichtingen voor bereiding/verwerking of plaatsen voor tijdelijk onderbrengen) of voor heruitzetting in het wild;
 - o de dieren zijn **geen waterdieren voor sierdoeleinden**.
- Voorziening waar waterdieren worden gehouden: alle voorzieningen waar **waterdieren worden gehouden zonder de bedoeling ze in de handel te brengen:**
 - o de «voorziening waar waterdieren worden gehouden» wordt gekenmerkt door het feit dat de dieren niet in de handel worden gebracht (zie definitie) ;
 - o de «voorzieningen waar waterdieren worden gehouden» houden waterdieren voor sierdoeleinden en/of andere aquacultuurdieren;

- het gaat typisch om vijvers van particulieren waarin koikarpers voorkomen en om onderzoeksstations (landbouwscholen, universiteiten, privébedrijven, ...).
- Plaats voor het tijdelijk onderbrengen: alle voorzieningen waar in het wild verzamelde of gevangen waterdieren of aquacultuurdieren **tijdelijk worden ondergebracht vóór het slachten, zonder dat ze worden gevoederd** :
 - de «plaats voor tijdelijk onderbrengen» houdt dieren gedurende een **bepaalde tijd** en zonder ze te voederen voordat ze worden geslacht. De dieren zijn bestemd voor een inrichting voor bereiding/verwerking, zij zijn niet bestemd voor een “kwekerij” of een andere voorziening;
 - bijvoorbeeld: vijvers of bekkens van inrichtingen voor bereiding/verwerking waar vissen enkele uren tot enkele dagen worden gehouden voordat ze worden geslacht en bereid/verwerkt;
 - het gaat **niet om waterdieren voor sierdoeleinden**.
- Put-and-take visbedrijf: vijvers of andere installaties waarin de populatie enkel wordt gehandhaafd **met het oog op recreationeel vissen** en waar de herpopulatie gebeurt met aquacultuurdieren :
 - het «put-and-take visbedrijf» houdt aquacultuurdieren die afkomstig zijn van kwekerijen, die dieren zijn uitsluitend bestemd voor recreationeel vissen. Er vindt geen overdracht plaats naar andere voorzieningen (kwekerij, plaats voor tijdelijk onderbrengen, ander visbedrijf) en de dieren worden niet gebruikt voor heruitzetting in het wild.

Kwekerijen, open voorzieningen, plaatsen voor tijdelijk onderbrengen en put-and-take visbedrijven worden beschouwd als voorzieningen die aquacultuurdieren in de handel brengen.

Opgelet !

- een onderzoeksstation dat dieren kweekt die worden gebruikt om in het wild te worden uitgezet, voldoet niet meer aan de definitie van « voorziening waar waterdieren worden gehouden » en moet dan ook worden toegelaten/erkend als « kwekerij »;
- een particulier die vis koopt en die in zijn vijver uitstort om er te vissen moet de vijver laten registreren als « voorziening waar waterdieren worden gehouden ».

Wat verstaat men onder « in de handel brengen » ?

In de handel brengen is het feit van het verhandelen van aquacultuurdieren, ze te koop aanbieden of enige andere vorm van al dan niet kosteloze overdracht alsmede iedere vorm van verplaatsing.

In de handel brengen is dus niet alleen kopen en verkopen maar ook heruitzetting in het wild of overbrengen naar de voorzieningen van een andere verantwoordelijke, zelfs als dat gratis gebeurt.

Wat is het verschil tussen « waterdieren » en « aquacultuurdieren » ?

Waterdieren zijn in het wild levende dieren en aquacultuurdieren samen.

Aquacultuurdieren zijn dieren die worden **gekweekt** in een kwekerij² / een kweekgebied van weekdieren of die uit het wilde milieu worden gehaald om in een kwekerij² / een kweekgebied van weekdieren te worden binnengebracht.

Tot de aquacultuurdieren behoren de dieren die voor menselijke consumptie worden gekweekt, de dieren die worden gekweekt met het oog op heruitzetting in het wild en de dieren voor sierdoeleinden.

Wat verstaat men onder « heruitzetting in het wild » ?

In het wild uitzetten betekent: aquacultuurdieren loslaten in het natuurlijke milieu (rivier, vijvers, ...).

Wat is het verschil tussen een aquacultuurproductiebedrijf en een kwekerij ?

Het aquacultuurproductiebedrijf moet worden beschouwd als de onderneming die een of meer inrichtingen (= kwekerij) bezit/beheert.

Wat verstaat men onder « Goede hygiënische methoden » ?

Bij gebrek aan een door het FAVV gevalideerde sectorgids voor aquacultuur moeten de operatoren ten minste toezien op de naleving van de algemene hygiënevoorschriften die gelden voor de primaire productie en die zijn vastgelegd in bijlage I bij het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen. Er moet bijzondere aandacht wordt besteed aan de volgende punten :

- reinigen en indien nodig ontsmetten van infrastructuur (betonnen bakken, ...), uitrusting (laarzen, emmers, werkkledij, ...), gereedschap (schepnet, ...) en voertuigen (containers, ...). Er moet worden ontsmet na elk contact met aquacultuurdieren of in het wild levende dieren en producten daarvan en/of water van een lagere of onbekende gezondheidsstatus en na levering aan een visbedrijf ;
- uitrusting en gereedschap: als de kwekerij of het kweekgebied van weekdieren bestaat uit meerdere epidemiologische eenheden³ moet elke epidemiologische eenheid beschikken over zijn eigen uitrusting en zijn eigen gereedschap die uitsluitend daar worden gebruikt ;
 - o het overbrengen van uitrusting en gereedschap van de ene naar de andere sector van de het bedrijf moet zoveel mogelijk worden vermeden of de uitrusting en het gereedschap moeten worden gereinigd en ontsmet voordat ze in een andere sector worden gebruikt.
- opslaan en hanteren van kadavers en organisch afval: de opslagplaatsen moeten makkelijk kunnen worden gereinigd en ontsmet. Kadavers en organisch afval moeten worden opgeslagen in een hermetisch afgesloten recipiënt (of equivalent), buiten het bereik van roofdieren, tot ze conform de geldende wetgeving worden verwijderd;
- opslaan en hanteren van biociden (ontsmettingsmiddelen): biociden moeten in België zijn toegelaten en worden gebruikt zoals voorgeschreven op het etiket. De lijst van toegelaten biociden is beschikbaar op de website https://portal.health.fgov.be/portal/page?_pageid=56,10156479&_dad=portal&_schema=PORTA ;

² Met inbegrip van de andere soorten van voorzieningen.

³ Epidemiologische eenheid : een groep dieren die ongeveer hetzelfde risico van blootstelling aan een ziekteverwekker lopen.

- hygiënisch en vochtvrij opslaan van voeder om verontreiniging ervan te vermijden ;
- diergeneesmiddelen, fytofarmaceutische producten en biociden in overeenstemming met de wetgeving gebruiken.

De traceerbaarheid van aquacultuurdieren en dierlijke producten, diervoeders, diergeneesmiddelen, fytofarmaceutische producten en biociden moet in overeenstemming zijn met de geldende wetgeving.

Wat is een bewakingsprogramma van de dierengezondheid (bewakingsprogramma voor dierenziekten) ?

Dat is een programma dat in elke kwekerij⁴ en elk kweekgebied van weekdieren wordt toegepast om een verhoogde sterfte en/of de aanwezigheid van een ziekte van waterdieren te kunnen opsporen. De verantwoordelijke van het aquacultuurproductiebedrijf moet er zelf voor zorgen dat een degelijk systeem wordt opgezet en hij doet een beroep op een erkende dierenarts. De erkende dierenarts verricht inspecties en controles en neemt monsters. Hij adviseert de verantwoordelijke over aangelegenheden in verband met de diergezondheid en neemt ook de noodzakelijke diergeneeskundige maatregelen.

De minimumfrequentie waarmee de erkende dierenarts inspecties moet uitvoeren, hangt af van de gezondheidsstatus van de kwekerij/het kweekgebied van weekdieren en van het betreffende risiconiveau (zie deel B, bijlage 3, KB 09/11/2009⁵).

Een inspectie omvat ten minste :

- het onderzoek van het register, met name de sterftegegevens om een gezondheidsbalans van de kwekerij/het kweekgebied van weekdieren te kunnen opmaken en een verhoogde sterfte te kunnen vaststellen;
- een visuele controle van een representatief monster van alle epidemiologische eenheden⁶;
- het uitwendig en inwendig klinisch onderzoek van een representatief monster van pas gestorven of stervende dieren om symptomen/tekenen van een van de ziekten van de lijst te kunnen opsporen;
- bij vermoeden (of bij bevestiging) van de aanwezigheid van een in de lijst vermelde ziekte, de PCE in kennis stellen van dat vermoeden;
- bij verhoogde sterfte, monsters voor diagnose nemen die moeten worden onderzocht⁷.

Telkens wanneer een inspectie wordt uitgevoerd, moeten de gedane vaststellingen en de getroffen maatregelen in het register worden genoteerd samen met de datum, de naam en de handtekening van de erkende dierenarts.

De verantwoordelijke van het aquacultuurproductiebedrijf moet er ook voor zorgen dat het personeel beschikt over de vereiste informatie in verband met het opsporen van ziekten van de lijst.

⁴ Met inbegrip van open voorzieningen en plaatsen voor tijdelijk onderbrengen.

⁵ Koninklijk besluit van 9 November 2009 betreffende veterinairerechtelijke voorschriften voor aquacultuurdieren en de producten daarvan en betreffende de preventie en bestrijding van bepaalde ziekten bij waterdieren

⁶ Epidemiologische eenheid : een groep dieren die ongeveer hetzelfde risico van blootstelling aan een ziekteverwekker lopen.

⁷ De analyses voor de diagnose van een in de lijst vermelde ziekte moeten worden uitgevoerd door een door het FAVV erkend laboratorium.

Hoe de traceerbaarheid van dieren en producten garanderen ?

Elke kwekerij⁸/elk kweekgebied van weekdieren moet een register bijhouden dat ten minste de volgende gegevens vermeldt :

- chronologisch, voor elke aanvoer en afvoer van aquacultuurdieren :
 - o identificatie van de kwekerij (open voorziening inbegrepen) / het kweekgebied van weekdieren van vertrek (naam en gegevens of VEN-nummer)
 - o identificatie van de kwekerij (open voorziening, plaats voor tijdelijk onderbrengen, put-and-take visbedrijf inbegrepen) / het kweekgebied van weekdieren waar waterdieren worden gehouden / verwerkingsbedrijf van bestemming (naam en gegevens of VEN-nummer)
 - o datum van de verplaatsing
 - o soort, ontwikkelingsstadium (eieren, pootvis, handelsmaat, enz)
 - o hoeveelheid (in kg of aantal stuks)
 - o toelatingsnummer van de vervoerder (zie Verordening (EG) N° 1/2005)
- de datum van het bezoek van de erkende dierenarts en de resultaten van het bewakingsprogramma voor dierenziekten
- het sterftecijfer vastgesteld in elk epidemiologische eenheid⁹

Elk erkend verwerkingsbedrijf moet een register bijhouden dat ten minste de volgende gegevens vermeldt :

- chronologisch, voor elke aanvoer en afvoer van aquacultuurdieren :
 - o identificatie van de kwekerij (plaats voor tijdelijk onderbrengen inbegrepen) / het kweekgebied van weekdieren van vertrek (naam en gegevens of VEN-nummer)
 - o identificatie van de inrichting van bestemming (naam en gegevens of enig nr.)
 - o datum van de verplaatsing
 - o soort of benaming van het product
 - o hoeveelheid (in kg of aantal stuks)

Elke vervoerder moet een register bijhouden dat ten minste de volgende gegevens vermeldt :

- identificatie van de kwekerij (open voorziening inbegrepen) / het kweekgebied van weekdieren van vertrek (naam en gegevens of VEN-nummer)
- identificatie van de kwekerij (open voorziening, plaats voor tijdelijk onderbrengen, put-and-take visbedrijf) / het kweekgebied van weekdieren / de voorziening waar waterdieren worden gehouden / het verwerkingsbedrijf van bestemming (naam en gegevens of VEN-nummer)
- datum van de verplaatsing
- soort, ontwikkelingsstadium (eieren, pootvis, handelsmaat, enz)
- hoeveelheid (in kg of aantal stuks)
- tijdens het vervoer vastgestelde sterfte

⁸ Met inbegrip van open voorzieningen, plaatsen voor tijdelijk onderbrengen en put-and-take visbedrijven

⁹ Epidemiologische eenheid : een groep dieren die ongeveer hetzelfde risico van blootstelling aan een ziekteverwekker lopen.

- plaatsen waar transportwater wordt genomen en geloosd

Het register mag op papier of elektronisch worden bijgehouden. Het mag bestaan uit leveringsborderellen die waar nodig zijn aangevuld met de ontbrekende informatie, op voorwaarde dat de informatie makkelijk bruikbaar is voor de controleur.

Hoe moet ik het sterftcijfer in mijn kwekerij / kweekgebied van weekdieren noteren ?

Het sterftcijfer moet in het register worden opgetekend voor elke epidemiologische eenheid¹⁰ van de kwekerij / het kweekgebied van weekdieren (waar nodig met identificatie van de daarmee overeenstemmende bak / vijver /...) per stadium en per productiecyclus. Het sterftcijfer mag worden uitgedrukt in aantal stuks, in kg of « onder verwijzing naar een standaardcontainer » (op voorwaarde dat die container precies wordt omschreven, bijvoorbeeld: vat van 210 liter). Als het gaat om dieren voor sierdoeleinden moet het sterftcijfer in aantal stuks worden uitgedrukt.

Elke verhoging van het sterftcijfer moet de dag zelf in het register worden genoteerd.

Wanneer moet ik de meldingsplicht toepassen ?

Als abnormale sterfte wordt vastgesteld, moet de erkende dierenarts (of de PCE) in kennis worden gesteld (behalve als de sterfte wordt verklaard door een andere oorzaak dan een besmetting, bijvoorbeeld te hoge temperatuur, te weinig zuurstof, roofdieren, ...). De erkende dierenarts moet de gezondheidstoestand van de kwekerij onderzoeken en de vereiste veterinaire maatregelen treffen.

De PCE moet in kennis worden gesteld wanneer de aanwezigheid van een in de lijst vermelde exotische of niet-exotische ziekte (Bijlage 4, deel B, KB 09/11/2009¹¹) wordt vermoed of bevestigd, dat wil zeggen zodra met een van die ziekten samengaande symptomen worden vastgesteld en wanneer een laboratoriumresultaat op de aanwezigheid van de ziekteverwekker wijst.

Wie moet melding doen wanneer een in de lijst vermelde ziekte¹² wordt vermoed of bevestigd of wanneer de sterfte toeneemt ?

Eenieder die symptomen van een van de bedoelde ziekten of een toename van de sterfte vaststelt, die weet heeft van de aanwezigheid van een in de lijst vermelde ziekte of van een toename van de sterfte, moet een melding doen. En dat ongeacht of het gaat om de eigenaar of de verantwoordelijke van het aquacultuurproductiebedrijf, een persoon die zich bezighoudt met of toezicht uitoefent op de dieren of die ze tijdens het vervoer vergezelt of de dierenarts.

Wat verstaat men onder « verhoogde sterfte » ?

Dit is een niet te verklaren toename van de sterfte (die geen verband houdt met een technisch probleem zoals een te hoge temperatuur, een roofdier, te weinig zuurstof in het water, met slib verontreinigd water, ...) tot boven het niveau dat in de gewone omstandigheden als normaal kan worden beschouwd.

¹⁰ Epidemiologische eenheid :een group dieren die ongeveer hetzelfde risico van blootstelling aan een ziekteverwekker lopen.

¹¹ Koninklijk besluit van 9 November 2009 betreffende veterinairerechtelijke voorschriften voor aquacultuurdieren en de producten daarvan en betreffende de preventie en bestrijding van bepaalde ziekten bij waterdieren.

¹² Lijst van ziekten : bijlage 4, deel B, KB 09/11/2009.

Hoe kan ik weten of ik dieren houd die gevoelig zijn voor bepaalde ziekten ?

De lijst van dieren die gevoelig zijn voor de verschillende in de lijst vermelde exotische en niet-exotische ziekten van waterdieren, is vastgelegd in bijlage IV, deel B bij KB 09/11/2009¹³.

Hoe kan ik weten of ik dieren houd die vectordieren zijn voor sommige ziekten ?

De lijst van vectordieren voor een aantal exotische en niet-exotische ziekten is vastgelegd in bijlage I bij Verordening (EG) nr.1251/2008¹⁴.

Hoe kan ik de gezondheidsstatus kennen van de kwekerij waar ik aquacultuurdieren koop of waaraan ik er verkoop ?

Een register van de in België gevestigde kwekerijen en kweekgebieden van weekdieren zal in de nabije toekomst beschikbaar zijn op de website van het FAVV (Beroepssectoren > Dierlijke productie > Aquacultuur).

Elke lidstaat moet dat register openstellen voor het publiek en de website van de Europese Commissie bevat links naar de nationale websites van de verschillende landen (http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/aquaculture/register_aquaculture_establishments_en.htm).

Wat verstaat men onder « Gezondheidsstatus II-Bewakingsprogramma » ?

Het gaat om een bewakingsprogramma dat wordt opgezet in gebieden/compartimenten waarvan de gezondheidsstatus onbekend is met het oog op het verkrijgen van gezondheidsstatus I (ziektevrij) voor een of andere ziekte.

Dat programma wordt door de lidstaat uitgewerkt op basis van vastgelegde criteria en wordt vervolgens ter kennisgeving en indien nodig ter goedkeuring ingediend bij de Europese Commissie. Het bewakingsprogramma moet aantonen dat de ziekte in het betreffende gebied/compartiment niet is voorgekomen gedurende een periode van ten minste 2 jaar voordat gezondheidsstatus I-ziektevrij kan worden erkend.

Wat verstaat men onder « Gezondheidsstatus IV-Uitroeingsprogramma » ?

Het gaat om het uitroeingsprogramma dat wordt opgezet in gebieden/compartimenten waarvan de gezondheidsstatus besmet met een of andere ziekte is met het oog op het verkrijgen van gezondheidsstatus I (ziektevrij) voor die ziekte.

Dat programma wordt door de lidstaat uitgewerkt op basis van vastgelegde criteria en wordt vervolgens ter goedkeuring ingediend bij de Europese Commissie. Het uitroeingsprogramma moet het mogelijk maken de bestaande ziekte-uitbraken te elimineren en moet vervolgens aantonen dat de

¹³ Koninklijk besluit van 9 November 2009 betreffende veterinairerechtelijke voorschriften voor aquacultuurdieren en de producten daarvan en betreffende de preventie en bestrijding van bepaalde ziekten bij waterdieren.

¹⁴ Verordening (EG) nr.1251/2008¹⁴ ter uitvoering van Richtlijn 2006/88/EG van de Raad wat betreft de voorwaarden en certificeringsvoorschriften voor het in de handel brengen en de invoer in de Gemeenschap van aquacultuurdieren en producten daarvan en tot vaststelling van een lijst van vectorsoorten.

ziekte in het betreffende gebied/compartiment niet is voorgekomen gedurende een periode van ten minste 2 jaar voordat gezondheidsstatus I-ziektevrij kan worden erkend.

Wanneer moet ik een gezondheidscertificaat aanvragen bij de PCE ?

Een gezondheidscertificaat moet de partijen aquacultuurdieren vergezellen die bestemd zijn voor een compartiment / gebied of een lidstaat met gezondheidsstatus I « ziektevrij verklaard » of gezondheidsstatus II « onderworpen aan een bewakingsprogramma » of gezondheidsstatus IV « onderworpen aan een uitroeiingsprogramma ». Dit is zelfs van toepassing als het compartiment of het gebied zich in hetzelfde land als de plaats van vertrek bevindt. Een gezondheidscertificaat moet ook de partijen aquacultuurdieren vergezellen wanneer zij een compartiment / een gebied of een lidstaat met gezondheidsstatus IV of gezondheidsstatus V « besmet » verlaten.

Wat is het verschil tussen een erkende en een toegelaten kwekerij / productiegebied / open voorziening ?

Erkende inrichtingen hebben gezondheidsstatus I « ziektevrij verklaard » voor een of meer in de lijst vermelde niet-exotische ziekten van waterdieren.

Die status wordt door België toegekend op voorwaarde dat voldaan is aan de eisen die zijn vastgelegd om die status te verkrijgen en na kennisgeving aan de Europese Commissie en aan de andere lidstaten.

Put-and-take visbedrijven : welke verplichtingen ?

De visbedrijven moeten bij het FAVV geregistreerd zijn. De verantwoordelijke moet met het oog daarop de in bijlage II bij het KB 09/11/2009¹⁵ vermelde gegevens verstrekken.

De verantwoordelijken moeten een register bijhouden dat ten minste de volgende informatie bevat :

- chronologisch, per aanvoer :
 - o identificatie van de kwekerij van vertrek (naam, adres, ... of VEN-nummer)
 - o datum van de verplaatsing
 - o soort
 - o hoeveelheid (in kg of aantal stuks)
 - o toelatingsnummer van de vervoerder

De verantwoordelijke moet geen bewakingsprogramma voor dierenziekten toepassen maar hij moet wel alle gevallen van vermoeden of bevestiging van een van de in de lijst vermelde ziekten en alle gevallen van verhoogde sterfte melden. Hij moet ook toezien op de toepassing van de « Goede hygiënische methoden ».

Uitgezette vis mag alleen afkomstig zijn van een toegelaten of erkende kwekerij. De vis mag in geen geval naar een andere voorziening (kwekerij, plaats voor het tijdelijk onderbrengen ...) worden overgebracht of worden gebruikt voor heruitzetting in het wild.

¹⁵ Koninklijk besluit van 9 November 2009 betreffende veterinaire voorschriften voor aquacultuurdieren en de producten daarvan en betreffende de preventie en bestrijding van bepaalde ziekten bij waterdieren.

De gezondheidsstatus van de uitgezette vis mag de gezondheidsstatus van het water waarin hij terecht komt niet in het gedrang brengen (aangrenzend water inbegrepen). De vis moet ten minste dezelfde gezondheidsstatus hebben. Hij mag niet afkomstig zijn van een kwekerij met gezondheidsstatus IV (onderworpen aan uitroeiingsprogramma) of V (besmet). Daarnaast moeten de dieren in goede klinische gezondheid verkeren (geen ziektesymptomen) en mogen zij niet afkomstig zijn van een kwekerij waar een niet te verklaren toename van de sterfte werd vastgesteld.

In Wallonië moet de vis afkomstig zijn van een Belgische kwekerij met een groen label of van een kwekerij van buiten België met status I (ziektevrij) voor IHN en VHS. De vis mag ook afkomstig zijn van een kwekerij van buiten België met status II (onderworpen aan bewakingsprogramma) of III (onbepaald) maar dan wel op voorwaarde dat negatieve resultaten beschikbaar zijn van een analyse op IHN-VHS waaruit blijkt dat de vis niet is besmet. Dat geldt voor soorten die gevoelig zijn voor VHS / IHN en voor de vectorsoorten als die afkomstig zijn uit een kwekerij waar ook gevoelig soorten worden gekweekt.

Voorziening waar waterdieren worden gehouden : welke verplichtingen ?

De voorziening moet bij het FAVV geregistreerd zijn. De verantwoordelijke moet met het oog daarop de in bijlage II bij het KB 09/11/2009¹⁶ vermelde gegevens verstrekken.

De verantwoordelijke moet geen bewakingsprogramma voor dierenziekten toepassen, hij moet geen register bijhouden van de aanvoer van aquacultuurdieren en is niet verplicht de « Goede hygiënische methoden » toe te passen. Hij moet wel alle gevallen van vermoeden of bevestiging van een van de in de lijst vermelde ziekten en elk geval van verhoogde sterfte melden.

De aquacultuurdieren mogen alleen afkomstig zijn van een toegelaten of erkende kwekerij of open voorziening. De gehouden waterdieren mogen in geen geval in de handel worden gebracht.

De gezondheidsstatus van de uitgezette dieren mag die van de wateren waarin ze terechtkomen niet in het gedrang brengen (aangrenzend water inbegrepen). Zij moeten ten minste dezelfde gezondheidsstatus hebben. De dieren mogen dus niet afkomstig zijn van een kwekerij / open voorziening met gezondheidsstatus IV (onderworpen aan uitroeiingsprogramma) of V (besmet). Daarnaast moeten de dieren in goede klinische gezondheid verkeren (geen ziektesymptomen) en mogen zij niet afkomstig zijn van een kwekerij waar een niet te verklaren toename van de sterfte werd vastgesteld.

In Wallonië moeten (in het geval van voor VHS / IHN gevoelige soorten en de vectorsoorten als zij afkomstig zijn van een kwekerij die ook gevoelige soorten kweekt) de dieren afkomstig zijn van een Belgische kwekerij / open voorziening met een groen label of een kwekerij / open voorziening van buiten België met status I (ziektevrij) voor IHN en VHS. De dieren mogen ook afkomstig zijn van een kwekerij / open voorziening van buiten België met status II (onderworpen aan uitroeiingsprogramma) of III (onbepaald) maar dan wel op voorwaarde dat negatieve resultaten beschikbaar zijn van een analyse op IHN-VHS.

Plaats voor tijdelijk onderbrengen: welke verplichtingen ?

De plaats voor tijdelijk onderbrengen moet door het FAVV zijn toegelaten. De verantwoordelijke moet een register bijhouden dat ten minste de volgende gegevens bevat :

¹⁶ Koninklijk besluit van 9 November 2009 betreffende veterinaire rechtelijke voorschriften voor aquacultuurdieren en de producten daarvan en betreffende de preventie en bestrijding van bepaalde ziekten bij waterdieren.

- in chronologische volgorde, voor elke aanvoer en afvoer van aquacultuurdieren :
 - o identificatie van de kwekerij / het kweekgebied van weekdieren van vertrek (naam en adres of VEN-nummer)
 - o identificatie van de inrichting van bestemming (naam en gegevens of enig nummer)
 - o datum van de verplaatsing
 - o soort
 - o hoeveelheid (in kg of aantal stuks)

De verantwoordelijke moet een bewakingsprogramma voor dierenziekten toepassen. Hij moet ook toezien op de toepassing van de « Goede hygiënische methoden ».

De aquacultuurdieren mogen alleen afkomstig zijn van een toegelaten of erkend(e) kwekerij / kweekgebied van weekdieren. De dieren mogen in geen geval naar een andere voorziening (kwekerij, plaats voor tijdelijk onderbrengen, visbedrijf,...) worden overgebracht of worden gebruikt voor heruitzetting in het wild.

De gezondheidsstatus van de uitgezette dieren mag de gezondheidsstatus van het water waarin zij terechtkomen niet in het gedrang brengen (aangrenzend water inbegrepen). Zij moeten tenminste dezelfde status hebben. De dieren mogen dus niet afkomstig zijn van een kwekerij met gezondheidsstatus IV (onderworpen aan uitroeiingsprogramma) of V (besmet). Daarnaast moeten de dieren in goede klinische gezondheid verkeren (geen ziektesymptomen) en mogen zij niet afkomstig zijn van een kwekerij waar een niet te verklaren toename van de sterfte werd vastgesteld.

In Wallonië moeten de dieren afkomstig zijn van een kwekerij met een groen label of een kwekerij van buiten België met status I (ziektevrij) voor IHN en VHS. Zij mogen ook afkomstig zijn van een kwekerij van buiten België met status II (onderworpen aan bewakingsprogramma) of III (onbepaald) maar dan wel op voorwaarde dat negatieve resultaten beschikbaar zijn van een analyse op IHN-VHS. Dat geldt voor de soorten die gevoelig zijn voor VHS / IHN en voor de vectorsoorten als die afkomstig zijn van een kwekerij die ook gevoelige soorten kweekt.

Gesloten voorziening : moeten bepaalde regels worden nageleefd ?

Gesloten voorzieningen moeten niet door het FAVV worden geregistreerd, toegelaten of erkend.

De verantwoordelijken zijn niet verplicht om een bewakingsprogramma voor dierziekten op te zetten, registers bij te houden over de aanvoer en de afvoer van dieren of de goede hygiënische methoden in acht te nemen.

Het in de handel brengen van waterdieren voor sierdoeleinden mag de gezondheidsstatus van de waterdieren voor de in de lijsten vermelde ziekten evenwel niet in gevaar brengen. Waterdieren voor sierdoeleinden die afkomstig zijn van gesloten voorzieningen mogen niet worden uitgestort in open voorzieningen of een kwekerij van enig ander type en mogen niet in de natuur worden vrijgelaten.

De voorschriften inzake de meldingsplicht gelden ook voor gesloten voorzieningen.

Ik ben verantwoordelijke van een inrichting waar aquacultuurdieren worden geslacht / bereid / verwerkt. Moet de inrichting zijn uitgerust met een systeem om effluënten te behandelen ?

De inrichting moet alleen met een systeem voor het behandelen van effluënten zijn uitgerust als zij werkt met aquacultuurdieren die afkomstig zijn van een kwekerij¹⁷ / kweekgebied van weekdieren met status V (bekend als besmet zijnde) (= officieel besmet verklaard) en als er risico is voor verspreiding van de ziekten naar kwekerijen¹⁸ / kweekgebieden van weekdieren of als in de nabijheid in het wild levende waterdieren voorkomen.

Los van de gezondheidsstatus van de geslachte / bereide / verwerkte aquacultuurdieren moeten de inrichtingen niettemin de goede hygiënische methoden toepassen om verspreiding van ziekten naar in de nabijheid voorkomende waterdieren te vermijden.

¹⁷ Met inbegrip plaats voor tijdelijk onderbrengen.

¹⁸ Met inbegrip van de andere soorten van voorzieningen.